

ΑΘΗΝΑΪΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι... Δρ. ν. 3.—
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ » » 3,50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Ἀσπιδων..... 20
264—Γραφείον δδ. Ἑρμοῦ—264

Ἡ Διεύθυνσις τῆς ΑΘΗΝΑΪΔΟΣ προθυμονυμένη ὅπως ὅσον οἶόν τε τελειοτέραν καθιστᾷ τὴν ἔκδοσιν τοῦ φύλλου, συνέστησεν ἰδίον τυπογραφεῖον, ἔνθα ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς φύλλου ἀρχεται τυποῦσα αὐτὸ διὰ καινουργῶν στοιχείων.

Τὸ τυπογραφεῖον τῆς «Ἀθηναίδος» ἐν ᾧ συνέστη καὶ στοιχειοχυτήριον ἀναδέχεται τὴν μετ' ἀκριβείας καὶ συγκαταβατικῶν τιμῶν ἐκτύπωσιν οἰοῦντιδήποτε συγγραμμάτων καὶ ἐφημερίδων.

Εἰς τῶν λόγων τῆς ὑπάρξεως τῆς οὕτω καλουμένης συγκρούσεως μεταξὺ θρησκείας καὶ ἐπιστήμης, δύναται νὰ εὔρεθῃ ἐν ταῖς ἰδέαις μικρὰς τινος σχολῆς ἐπιστημόνων. Ἀναχωροῦσιν ἐκ τῆς ἀρχῆς ὅτι ἡ ἀπιστία ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν θρησκείαν τῆς ἀποκαλύψεως εἶναι τὸ πρῶτον ἀναγκαῖον βῆμα πρὸς ἐξασφάλισιν θέσεως τινος ὡς ἐρευνητοῦ τῆς ἐπιστήμης. Ἀπομακρύνονται ὅσον τὸ δυνατόν αὐτοῖς ἐκ τοῦ μετὰ σεβασμοῦ πνεύματος τῶν ἐξοχωτέρων σπουδαστῶν παντὸς κλάδου τῆς φυσικῆς ἐπιστήμης. Μίαν τῶν ὑψηλοτέρων καὶ γενικωτέρων γυμνάσεων τοῦ ἀνθρωπίνου νοός, τὴν πιστὴν σχετίζουσι πρὸς τὴν ἀμάθειαν ἢ τοῦλάχιστον τὴν εὐπιστίαν, θεοσεβὴ δὲ ἐπιστήμονα χαρακτηρίζουσιν ὡς δεισιδαίμονα.

Φυσικῶς τοιαύτη κατάστασις πραγμάτων διήγειρεν ἀνταγωνισμούς, ὑπεστηρίχθη δὲ ὅτι, σχολὴ ἀρνούμενη πλειότερα τῶν ὅσον παραδέχεται ἢ τῆς ὁποίας αἱ θέσεις εἰσὶν ἀρνήσεις, εἶναι μωρὰ σχολή. Νοῦς ἰσχυρὸς εἶναι καὶ οἰκοδομητικὸς· πρέπει νὰ ποιῇ, νὰ ἐπιτεργάζηται, συγχωνεύῃ καὶ ἐνοῖ. Ἡ συσχέτησις εἶναι στοιχεῖον ἀξιοπρεπείας. Ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ δεικνύεται ἐν τῇ τακτικῇ κτίσει, ἐν τοῖς κατασκευασθεῖσι καὶ σοφῶς κυβερνωμένοις κόσμοις, ἐν τῇ διευθύνσει τῶν πλανητῶν, καὶ ἐν πάσῃ τῇ λοιπῇ πολυπλόκῃ διαρρυθμίσει τοῦ σύμπαντος. Ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἐν τοῦτοις φαίνεται. Λέγει, καὶ οἱ Νόμοι περιέχονται εἰς

ὑπαρξίν· πνέει ἐπὶ τοῦ χάους, καὶ πληροῦται κατοίκων, ἀνύψοι τὴν χεῖρα καὶ οἱ ἀστέρες ἀρχίζουσι τὴν ἀτελεύτητον πορείαν τῶν. Οὗτος ἐστὶν ὁ Θεός, καὶ ὁ ἄνθρωπος κατ' εἰκόνα αὐτοῦ γενόμενος, εἶναι κατ' ἀναλογίαν ἡνωμένος πρὸς αὐτόν. Ἀληθὲς μεγαλεῖον οἰουδήποτε βαθμοῦ, γίνεται γνωστὸν ἐκ τῶν πλάσμάτων του, τὰ προσόντα αὐτοῦ εἰσὶ θετικὰ· προστίθῃσι ἀντὶ ν' ἀφαιρῇ ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς πίστεως τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἔργων. Ἡ μελέτη τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ Θεοῦ ἐν τοῖς πλάσμασιν αὐτοῦ πρέπει νὰ ἐπιδιώκεται ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι καὶ χάριν τοῦ αὐτοῦ σκοποῦ, ὡς ἡ μελέτη τῆς θελήσεώς του ἐν τῷ λόγῳ του. Ἀλλὰ μελέτη ἥς ἡ πρώτη φάσις εἶναι ὁ σκεπτισμός, ἡ δευτέρα ἡ ἀπιστία, ἡ τρίτη ἡ ἀθεΐα—ἥτις πρῶτον ἀμφιβάλλει, εἰτα ἀπιστεῖ καὶ ἐπὶ τέλους βλασφημεῖ,—δὲν δύναται ποτὲ νὰ ἀποβῇ εἰς καλόν, διότι εἶναι πάλιν κατὰ τῶν αἰώνιων ἀληθειῶν.

ΜΕΣΑ ΔΙ' ὧΝ ΔΥΝΑΤΑΙ ΤΙΣ ΝΑ ΕΜΦΟΔΙΣΗ ΤΗΝ ΣΗΨΙΝ ΠΟΛΛΩΝ ΟΥΣΙΩΝ.

(Ἰπὸ Α. Κωνσταντινίδου).

Αἱ μέθοδοι τῆς διατηρήσεως εἶναι διάφοροι, ἀναλόγως τοῦ ὄγκου καὶ τῆς μορφῆς τῆς πρὸς διατήρησιν οὐσίας, ὡς καὶ τοῦ μεγάλου ἢ μικροῦ βαθμοῦ, ὃν ἔχει ἐκάστη οὐσία πρὸς τὴν ταχέειαν ἢ βραδεῖαν ἀλλοίωσιν· καὶ κυρίως ἀναλόγως τῆς χρήσεως, ἣν ἕκαστος ἐπιθυμεῖ νὰ κάμῃ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀντικειμένου. Συγκεφαλαιοῦνται δὲ ὅλαι αἱ μέθοδοι ἐπὶ τῆς ἐπομένους ἀρχῆς, ἥτις στηρίζεται εἰς τὴν παντελῆ ἀπομόνωσιν τῆς πρὸς διατήρησιν οὐσίας ἀπὸ τῆς μετὰ τοῦ ἀέρος καὶ τῆς ὑγρασίας ἐπαφῆς· τοῦτο δὲ κατορθοῦται ἢ διὰ τῆς ἀποξηράνσεως τῆς οὐσίας ἢ διὰ τῆς ὀπτήσεως ἢ καὶ διὰ τῆς χρήσεως τῶν μέσων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐπιτήδεια πρὸς τὴν ἀπορρό-

φρουν τοῦ ἐν ταῖς οὐσίαις περιεχομένου ὕδατος ἢ δύ-
νανται νὰ ἀπομονώσωσιν αὐτάς ἀπὸ τῆς μετὰ τοῦ
ἀέρος ἐπαφῆς.

ΨΥΧΟΣ.—Τὸ ψῦχος εἶναι δραστήριον προφυλακτι-
κὸν μέσον κατὰ τῆς σήψεως τῶν οὐσιῶν. Δύναται δέ
τις ἐπὶ πολὺ νὰ διατηρήσῃ τὰς ὑποκειμένους εἰς σήψιν
οὐσίας ἀναλλοιώτους· ἡ θερμοκρασία π. χ. ἀρκεῖ πρὸς
τὸν σκοπὸν τοῦτον. Πρὸς διατήρησιν τῶν διαφόρων
οὐσιῶν συνηθίζουσιν εἰς πολλὰς χώρας οἱ ἄνθρωποι
νὰ περιβάλλωσι τὰ μὲν κρέατα μεταξὺ τετριμμένης
χιόνης, τοὺς δὲ ἰχθῦς, τοὺς ὁποίους μεταφέρουσιν ἀπὸ
τῆς θαλάσσης εἰς ἄλλας μεσογείους χώρας, ὡς καὶ
τὰς σάρκας πολλῶν ζώων, νὰ θέτωσι μεταξὺ τῶν
πάγων· τὰς δὲ ἐδωδίστους οὐσίας, ὡς τὰ λεμώνια, τὰ
πορτοκάλια, τὰ κερωτὰ, τὰ κολοκύνθια κτλ. δια-
τηροῦσιν ἐπὶ πολὺ ἐντὸς τῶν ὑπογείων, ἢ εἰς τὰ δρο-
σερότερα τῆς οἰκίας μέρη.

Ὅταν δὲ τὸ πτώμα τοῦ ἀνθρώπου ἢ τοῦ ζώου
καλυφθῇ μὲ ἱκανὴν ποσότητα χιόνος, δύναται νὰ
διατηρηθῇ, οὕτως εἰπεῖν, ἐπ' ἄπειρον. Πολλοὶ περι-
ηγηταὶ ἀναφέρουσιν ὅτι εὐρέθησαν εἰς τὰς πολιὰς
χώρας πτώματα ζώων, τὰ ὁποῖα ἔζων πρὸ τοῦ κα-
τακλυσμοῦ· τὰ δὲ εἶδη ταῦτα τῶν ζώων δὲν ὑπάρ-
χουσι τὴν σήμερον εἰς κανὲν μέρος τῆς γῆς.

ΞΗΡΑΝΣΙΣ.—**ΟΠΤΗΣΙΣ.**—Πάντες γινώσκουμεν ὅτι αἱ
ὀργανικαὶ οὐσίαι τεθεῖσαι εἰς ξηρὰν ἀτμοσφαῖραν ἢ εἰς
τόπον ἀνυδρὸν, δύναται νὰ διατηρηθῶσιν ἐν καλῇ
καταστάσει ἐπ' ἄριστον χρόνον.

Πτώματα δὲ ἀνθρώπων ἢ ζώων καλυφθέντα μὲ
κεκαυμένην ἄμμον εἰς τὰς ἐρήμους χώρας τῆς Ἀφρι-
κῆς, τῆς Ἀσίας καὶ εἰς τὰς ἀπεράντους πεδιάδας τῆς
μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς, διατηρήθησαν ἐν καλλίστῃ
καταστάσει ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας. Οἱ δὲ ἀρχαιότεροι
κάτοικοι τῆς Ἀμερικῆς συνειθίζον νὰ διατηρῶσι τὰ
σώματα τῶν ἀποθανόντων προγόνων των διὰ τῆς ξη-
ράνσεως, ἢ περιβάλλοντες αὐτὰ μὲ βάμβακα καὶ ὑπ'
αὐτὰ ἀνάπτοντες ἐλαφρὸν πῦρ.

Διὰ τῆς ξηράνσεως διατηροῦνται ἐπὶ πολλὰ ἔτη
διάφορα προϊόντα· οἱ φαρμακοποιοὶ π. χ. διατηροῦσι
πολλὰ εἶδη φυτῶν, τὰ ὁποῖα δὲν ἀναπτύσσονται, εἰ
μὴ εἰς ὥρισμένας ὥρας τοῦ ἔτους. Οἱ δὲ βοτανικοὶ
διατηροῦσι πολλὰ εἶδη ἀνθέων καὶ φύλλων, ἀφοῦ
θέσωσιν αὐτὰ μεταξὺ φύλλων χάρτου μὴ κολληρι-
σμένου.

Διὰ τῆς ξηράνσεως διατηροῦνται πολλὰ εἶδη καρ-
πῶν· οἶον σῦκα, φράγες, σταφίδες κτλ. ὁ δὲ χυμὸς
τῶν σταφυλῶν διὰ βρώσεως παράγει ἐψήμα, τὸ ὁποῖον
τουρκιστὶ λέγεται πετμέζι. Ἐπειδὴ δὲ τὸ σκεῦος, ἐν-
τὸς τοῦ ὁποῖου ἡ ἐξάτμισις τοῦ ὑγροῦ τούτου γίνεται,
εἶναι συνήθως χάλκινον, μέρος τοῦ χαλκοῦ διαλύεται
ἐντὸς τοῦ ἐψήματος τούτου καὶ προξενεῖ πόνον δρι-
μὺν εἰς τὴν γαστέρα ἐκεῖνων, οἵτινες κάμνουσι χρῆσιν
αὐτοῦ· εἶναι δὲ καλὸν πρὸς τῆς χρήσεως αὐτοῦ νὰ ἐμ-
βάλλωμεν εἰς τὸ ὑγρὸν ἑλασμα σιδήρου καλῶς κεκα-
θαρμένου, καὶ ἂν ὑπάρχῃ εἰς τὸ ὑγρὸν διάλυσις χαλ-

κοῦ, τὸ ἑλασμα τοῦ σιδήρου μετ' οὐ πολὺ ἐξαχθὲν,
θέλει ἔχει χρῶμα ὀλῶς διόλου κίτρινον.

ΑΦΑΙΡΕΣΙΣ ΤΟΥ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΑΕΡΟΣ.—Ἐπειδὴ δὲ
ἀτμοσφαιρικὸς ἀήρ μεταβάλλει τὴν φύσιν τῶν φυτι-
κῶν καὶ ζώικων οὐσιῶν, ἐμποδίσαντες τὴν μετὰ τῶν
οὐσιῶν τούτων ἐπαφὴν αὐτοῦ, δυνάμεθα νὰ διατηρή-
σωμεν αὐτάς ἐν καλῇ καταστάσει ἐπ' ἄριστον χρό-
νον. Ὑπάρχουσι δὲ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον πολλοὶ
καὶ διάφοροι τρόποι.

α.) Δυνάμεθα νὰ διατηρήσωμεν τὰς οὐσίας ταύτας
ἐπὶ πολὺ ἀναλλοιώτους, θέσαντες αὐτάς ἐντὸς τοῦ
ἄζωτου, τοῦ ὑδρογόνου, τοῦ ὀξειδίου, τοῦ ἀνθρακός
κτλ. Ἀλλὰ διὰ τῆς μεθόδου ταύτης δὲν δυνάμεθα νὰ
διατηρήσωμεν μεγάλην ποσότητα πραγμάτων. Οἱ
Μεξικανοὶ διατηροῦσι τοὺς καρποὺς ἐπὶ πολὺ ἀναλ-
λοιώτους, ἀφοῦ θέσωσιν αὐτοὺς ἐντὸς μικρῶν σάκ-
κων περιεχόντων μονοθειοῦχον σίδηρον, ὅστις, ἀπορ-
ροφῶν τὸ ὀξυγόνον τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος τοῦ ἐν
τοῖς σάκκοις, ἀφίνει μόνον τὸ ἄζωτον καὶ τὸ ἀνθρα-
κικὸν δξύ.

Ὁ δὲ Κάμγκεν ἐν Ἀγγλίᾳ μεταχειρίζεται μέθοδον
πρὸς διατήρησιν τῶν κρεῶν πολὺ περίεργον. Ἐκθέτο-
μεν δὲ τὴν περιγραφὴν ταύτης κατὰ τὸν Δέγγλερ.
Καλύπτεται ἡ κεφαλὴ τοῦ πρὸς σφαγὴν ζώου διὰ τι-
νος σάκκου ἔχοντος σχῆμα χοάνης καὶ καταλήγοντος
εἰς σωλῆνα διευθυνόμενον εἰς δοχεῖον πλήρες ὀξειδίου
τοῦ ἀνθρακός. Ἀφοῦ δὲ ἀναπνεύσῃ τὸ ζῶον ἐπὶ τινα
μόνον δευτερόλεπτα ἀπὸ τοῦ αέριου τούτου, εὐθὺς
καταλαμβάνεται ὑπὸ ἀσφυξίας καὶ, ἐνῶ ἀκόμη δει-
κνύει ἵχνη ζωῆς, ἀποκόπτεται αὐτοῦ ἡ κεφαλὴ καὶ
ἐκδέρεται, ἔπειτα κατατέμνεται εἰς τεμάχια· ἕνεκα
δὲ τῆς εἰσπνοῆς τοῦ αέριου τὸ αἷμα λαμβάνει χρῶμα
ζωηρότερον ἢ τὸ αἷμα τῶν ἄλλων ζώων τῶν φονευο-
μένων διὰ τῶν συνήθων μέσων.

Τὸ κρέας τοῦ ζώου κατατεμνθὲν τίθεται ἐντὸς κι-
βωτίων, τὰ ὁποῖα κλείονται στεγανῶς. Ἐπὶ ἕκαστον
δὲ κιβώτιον ἐμβάλλεται κυτίον (κουτί) περιέχον ξυ-
λάνθρακας κεκορεσμένου θειώδους ὀξέος. Διὰ τινος
ἀεριστηρίου ἐξάγεται ἐκ τῶν κιβωτίων ὁ ἀτμοσφαι-
ρικὸς ἀήρ καὶ ἀντικατασταίνεται διὰ τοῦ αέριου, τὸ
ὁποῖον ἀναπτύσσεται ἀπὸ τὴν καύσιν τῶν ἀνθράκων,
ὅτε, βοηθεῖα σιδήρου τινος σύρματος, ἀνοίγεται τὸ
κυτίον, τὸ ὁποῖον περιέχει τοὺς κεκορεσμένους θειώ-
δους ὀξέος ἀνθράκας. Τὸ δξύ τοῦτο εἰσέρχεται τότε
ἐντὸς τοῦ κρέατος κατὰ μικρὸν. Τὰ δὲ δηλητηριώδη
ἀέρια ἐξαφανίζονται ὀλοτελῶς μετὰ τὴν βράσιν ἢ
τὴν ὀπτησιν τοῦ κρέατος.

Διὰ τῆς μεθόδου ταύτης κατασκευάζονται μεγάλαι
ποσότητες κρεάτων καὶ κομίζονται ἐκ τῆς Νοτίου
Ἀμερικῆς εἰς τὴν Γαλλίαν, Ἀγγλίαν καὶ εἰς τὴν
Γερμανίαν.

β.) Οἱ φαρμακοποιοὶ διετῇρου ἄλλοτε τοὺς φυτι-
κοὺς χυμοὺς, καλύπτοντες αὐτοὺς μὲ λεπτὸν στρώ-
μα ἐλαίου νωποῦ καὶ ὀλίγον ὑποκειμένου εἰς ὀξειδωσιν.
Ἐν ἔτει 1826, γενομένων ἀνασκαφῶν ἐν Πομπηῇ,

ἀνεκαλύφθησαν βαυκαλίδες πλήρης ἐλαίων ἐν καλίστῃ καταστάσει, ἐμβεβαπτισμένοι ἐντὸς ἐλαίου, ἀν καὶ τὸ ἐλαϊον μετεβλήθη εἰς ἐλαϊκὸν ὀξύ.

γ) Ὁ Χεβέτης, περίφημος μεταπράτης τῶν ἐδωδίων, διετῆρει ἐπὶ πολὺν χρόνον νωποὺς διαφόρους καρποὺς, οἷον σταφυλὰς, γεώμηνλα, κάρυα, ἀμύγδαλα, κάττανα κτλ. καλύπτων αὐτὰ μὲ σρώμα τιτάνου ἐσβεσμένης ἐν καταστάσει κόνεως. Ὅταν δὲ ζώικαι ἢ φυτικά οὐσίαι περιβάλλωνται ὑπὸ τοῦ σακχάρου ἢ τοῦ μέλιτος διατηροῦνται, ὡς ἐάν ᾤσαν ἐντὸς τοῦ ἐλαίου ἢ τοῦ λίπους.*

Η ΡΟΖΑ

Ἡ ΤΑ ΔΥΟ ΦΡΟΥΡΙΑ

(Συνέχεια, ἴδε ἀριθ. 12.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

Τὸ μικρὸν βιβλίον τῆς Ῥόζας περιέχον τὰς ῥήσεις τῆς μητρός της.—Ἡ εὐτυχὴς καὶ ἀξιωμαγιόρευτος ἐσπέρα ἐν τῷ Προσφυλῇ Δωμάτιῳ.—Ὁ Προδότης εἰσάγει τὸν Ἰππότην Ἐμβῆν καὶ τοὺς στρατιώτας αὐτοῦ εἰς τὸ Εὐτυχὲς Φρούριον.

Τὴν ἐπιούσαν περὶ τὸν ὄρθρον ὁ Ἰππότης Ἐλβέρτος πορευθεὶς εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν, ὅπου συνεκλήθησαν οἱ ἄνδρες στρατιῶται τοῦ προέτρεψαν αὐτοὺς διὰ συντόμου λογυδρίου νὰ φανῶσι πιστοὶ πρὸς τὸν γενναῖον Δοῦκα. «Μετὰ χαρὰς» προσέθηκε «ἤθελον σὰς ὀδηγήσει εἰς ὑπεράσπισίν του καὶ μετὰσχει τοῦ κινδύνου, ἀν εἶχον ἀναλάβει ἀρκούντως τὰς δυνάμεις μου καὶ ἀν ἔτι δὲν διατέλει ὁ βραχίον μου σχεδὸν ἄχρηστος. Δὲν εἶναι δὲ ἀνάγκη νὰ διαβεβαιώσω ἄνδρας, οἵτινες ἐπὶ πολλὰ ἔτη μὲ ὑπηρετήσαν, ὅτι, ἐάν τινες ἐξ ὑμῶν ἤθελον κατασταθῇ ἀνίκανοι ἐνεκα τοῦ πολέμου, μεγάλη πρόνοια θέλει ληφθῇ δι' ὑμᾶς καὶ διὰ τὰς οἰκογενεὰς σας.»

Τὴν δὲ πρῶτην ὁ Ἰππότης οὕτως κατὰ τὸ πρόγευμα ἦτο σιωπηλὸς καὶ ἐφάνετο ὀλως ὀννους. Τέλος ἡ Ῥόζα μετὰ σεβασμοῦ εἶπεν. «Ἀγαπητέ μοι, πάτερ, εὐλογον εἶναι νὰ λυπῆσαι, διότι δὲν δύνασαι νὰ ὑπηρετήσῃς τὸν Δοῦκα, ἀλλ' ἔσως ἡ θεία Πρόνοιά σε κρατεῖ ἐνταῦθα ἐπὶ τοῦ πρὸντος· διότι κατὰ τὴν ἀπουσίαν σου ὁ Ἰππότης Ἐμβῆς ἐνδέχεται νὰ προσβάλῃ τὸ Εὐτυχὲς Φρούριον· τοῦτο δὲ θὰ ᾤτο τρομερώτατον δι' ἐμέ! Νομίζεις ὅτι θὰ μάθῃ ὅτι ἀπέστειλας ὅλους τοὺς στρατιώτάς σου;»

«Θέλωμεν πράττει τέκνον μου,» ἀπήντησεν ὁ πατήρ «ὡς εἰ τοῦτο ἐγένετο ἤδη γνωστὸν πρὸς αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν μακράν μου ἀσθένειαν πολλὰ ὑποθέσεις ἀφέθησαν εἰς τὸν ἄξιον οἰκονόμῳ μας, σκοπεύω σήμερον ν' ἀφιέρωσω ὀλίγας ὥρας, ὅπως βάλω εἰς τάξιν τοὺς λογαριασμοὺς αὐτοῦ. Εἰμαι δέ, χάρις τῷ Θεῷ, καλὰ καὶ ἀρκούντως ἰσχυρός. Θέλω δὲ κα-

ταστήσῃ τοὺς ὑπηρετάς προσεκτικοὺς καὶ δείξει τὸν ἐκ τῆς ἀμελείας τῶν καθηκόντων του κίνδυνον, διότι ἐάν ὅλοι ᾤναι πιστοὶ πρὸς ἐμέ, τὸ Εὐτυχὲς Φρούριον θέλει εἶσθαι ἀπόρητον.»

Ἡ δὲ Ῥόζα ἠναγκάσθη, κατὰ τὸ διάστημα καθ' ὃ ἐνοσῆλευε τὸν πατέρα της, νὰ παραμελήσῃ πολλὰ τῶν καθηκόντων τῶν ἀνατεθειμένων εἰς αὐτὴν ὡς οἰκονόμοισιν· ὅθεν ἐνῶ ὁ πατήρ της ἐζήταζε τὴν ἡμέραν ἐκείνην τοὺς λογαριασμοὺς τοῦ οἰκονόμου, αὐτὴ μετὰ μεγίστης φιλοπονίας, ἐξεπλήρου τὰ οἰκιακὰ καθήκοντά της. Δὲν εἶπον πρὸς ὑμᾶς νεαροὶ ἀναγνώσται μου, ὅτι ἡ Ῥόζα εὐθὺς μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρός της συνέβραψε βιβλίον καὶ ἐπὶ τοῦ μελανοῦ καλύμματος αὐτοῦ ἔγραψεν ὡς τίτλον τὰς ἐξῆς λέξεις, «Ἡ ἀγαπητὴ μου μητήρ, καίτοι ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁμιλεῖ ἔτι πρὸς ἐμέ.» Ἐν τῷ μικρῷ τούτῳ βιβλίῳ ἔγραψε, καθ' ὅσον ἐνθυμεῖτο, τὰς πλήρεις εὐσεβείας συμβουλὰς αὐτῆς, τὰς ἐνθαρρύνσεις κτλ. Κατωχωρίζω ἐνταῦθα ῥήσεις τινάς, αἰτινὲς ἰδίως ἐχρησίμευσον πρὸς τὴν καλοκάγαθον ταύτην κόρην, κατὰ τὸν καιρὸν τῆς δυστυχίας αὐτῆς· οἷον «Ἀπόφυγε τὴν ἀργίαν· διότι αὕτη εἶναι ἡ τροπὴ τῆς ἀμαρτίας. Οὐδὲν συμβαίνει ἐκ τύχης. Ὅταν δὲν δύνασαι νὰ προσεύχῃσαι κατὰ μόνος, συμπροσεύχου μετὰ τῶν ἄλλων· διότι ὁ Θεὸς ἀκούει τὴν ἐπιθυμίαν τῆς καρδίας. Θεώρει τὰ συμβαίνοντα ὑπὸ καλὴν ἐποψίν. Ἐάν σε καταλάβῃ ἀθυμία ἀναπόλει εἰς τὸν νοῦν σου, τὰς εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας ἔλαβες. Ἐχε χριστιανικὴν εὐθυμίαν καὶ πρότρεψε καὶ ἄλλους νὰ ἔχουσιν αὐτήν. Φαίδρυνε τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ σου διὰ μειδιαμάτων καὶ ἐκφράσεως χαρὰς.» Πρὸς τὸ ἐσπέρας ἐκάστης ἡμέρας ὁ πατήρ καὶ ἡ θυγάτηρ συνήρχοντο εἰς τὸ συνήθως καλούμενον Προσφυλὲς Δωμάτιον τῆς μητρός· πρὸς τὸ ἐν μέρος τοῦ ὁποίου ἦτο ὁ κοιτὼν τοῦ Κυρίου Ἐλβέρτου πρὸς δὲ τὸ ἄλλο ὁ τῆς Ῥόζας. Πόσας δὲ ἀειμνήστους ἐσπέρως εἶχον αὐτοὶ περάσει ἐνταῦθα! Πόσον εὐτυχὲς ἦτο τὸ παρελθόν! Ἡ δὲ Ῥόζα ὁμιλοῦσα περὶ τῆς παιδικῆς τῆς ἡλικίας ἔλεγεν, «ὦ πάτερ, δὲν ἤθελον ἀνταλλάξαι τοῦτο τὸ ἀγαπητὸν δωμάτιον οὐδὲ μὲ τὸ μέγαρον τοῦ Δουκός. Πόσον ἕκαστον τῶν περιεχομένων πραγμάτων ἀναπολεῖ εἰς τὴν μνήμην μου τὴν ἀγαπητὴν μου μητέρα! Ποσάκις ἐκάθισα ἐπὶ τοῦ μικροῦ τούτου καθίσματος παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς παίζουσα μὲ τὴν κοῦκλάν μου καὶ ἐπὶ τοῦτο τὸ ἀνάκλιτρον καθημένη πάντοτε πλησίον αὐτῆς, ἐμάνθανα ν' ἀναγινώσκω! Πολλὴν δὲ χαρὰν ᾤσθάνομεθα, ὡσάκις ἐλαμβάνομεν παρὰ σοῦ ἐπιστολάς. Ἐχόρευον δὲ πολ- λάκις καθ' ὅλον τὸ δωμάτιον ὑπὸ χαρὰς ἀκούουσα περὶ τῆς ταχείας σου ἐπιστροφῆς. Ὅτε δὲ διὰ τὴν πολυχρόνιον ἀπουσίαν σου, ἡ μητήρ μου ἐλυπεῖτο, ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἐπεθύμουν νὰ συναντηθῶμεν ὅλοι ἀσφαλῶς ἐν τῷ οὐρανῷ. Τότε δὲ ἡ μητήρ μὲ τὸν γλυκὺν αὐτῆς τρόπον ἔλεγε. «Φιλτάτη μοι θυγάτερ, ἄς εὐχαριστοῦμεθα ὅτι αἱ ἡμέραι ἡμῶν εἶναι εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ καὶ ὅτι αὐτὸς θέλει διαθέσει τὰ πάντα πρὸς ὄφελός μας, ἐάν ἐλ-

* Ταμίον ἐπιστημονικῶν γνώσεων.